

истина, отклонения от главната линия на политиката на цар Фердинанда и ще се постараем да обясним причините, които го накараха да прибегне до тях. Сега, обаче, искаме да се спрем на въпроса — кое именно караше Фердинанда да отдалечава България от Русия и славянството, въобще, и да я приближава към двете централни империи. Преди всичко неговото национално чувство не е могло да не укаже влияние върху него. Фердинанд беше чужд на славянското плъме и принадлежеше към един горд и надменен народ, под чието иго пъшката десетки милиони славяни, които той счи-
таше за тор на своята нива. Неговата привързаност към немското му отечество е била винаги тъй силна, че голяма част от своето царуване той прекара в него, а в България живя заобиколен от свои сънародници, които, както вече казахме, изпитваха, като самия него, не твърде дружелюбни чувства към нас, българите. Освен това, Фердинанд беше католик и ортодоксията на българския народ не му беше по сърце. Наистина, националното и религиозното чувство не могат да играят голяма роля в политическата система на един „реален политик“. Но пък и тяхното пълно пренебрегване би ни накарало да изгубим почвата на реалността под краката си и да влезем в заблуждение. Без да считаме, прочее, че немският произход на цар Фердинанда и изповядваната от него католическа религия са имали голямо влияние върху следваната от него политика, ние все пак мислим, че те не са могли да не укажат известно влияние върху последната.

Това, обаче, което по един най-решителен начин повлия на Фердинанда и го накара още от първия ден на встъпването му на българския престол да стане враг на Русия — това бяха руските